

Cilj

Ovaj nastavni predlog konkretizuje vežbu br. 30 uz pomoć jednog jednostavnog primera. Razvijaju se kompetencije na polju prikupljanja, obrade i prezentacije informacija; jezički je vežba usmerena na izbor reči, brzinu govora, vođenje glasa, gestikulaciju i mimiku – elemente važne za privlačenje pažnje slušalaca i pažljivo slušanje.

4–6. razr.

45–60 min.

Materijal:
Predmeti ili slike iz kulture
zemlje porekla.

Napomene:

- Ovu vežbu je najbolje podeliti na dve sedmice: tokom prve sedmice se U uvode u temu i daju objašnjenja u vezi s referatom, a tokom druge sedmice se drže referati. Nalaženje odgovarajućeg predmeta i pripremanje petominutnog do desetominutnog referata spada u domaće zadatke.
- Ukoliko je na raspolaganju kompjuter, moguće je, naravno, koristiti i neki program za prezentacije (PowerPoint, Prezi).
- Kompetencije koje se stiču u ovoj vežbi mogu, naravno, biti plodotvorne i za referate u redovnoj školi.

Tok:

- N informiše U (ili grupu istog uzrasta tj. školskog nivoa) o projektu držanja referata o nekom objektu ili ličnosti iz kulture zemlje porekla (npr. neki deo odeće, kulinarski specijalitet, suvenir, fotografija neke građevine, umetnička slika, ličnost...). Kao predložak i motivacija poslužiće kratak referat (5 do maksimalno 10 min.) koji će održati N. Pri tom je moguće da N svesno prekrši neka pravila i, npr., govori pretiho ili suviše monotono.
- Uz pomoć referata koji je održao/održala N, sastavlja se spisak saveta za držanje uspešnog referata, ili, ukoliko je to već urađeno, ponavljaju se kriterijumi. Upor. gore br. 30 sa spiskom takvih saveta.
- Razgovor o strukturi uspelog referata biće od dodatne pomoći; N sa U govori o delovima referata i o jezičkim sredstvima, tj. delovima rečenica na prvom jeziku koji mogu biti korišćeni:
  - Pozdravljanje, uvod i objašnjenje strukture.
Primer:
„Dobro došli na moj referat o XY. Prvo ću vam ispričati nešto o A, zatim o B...“.
  - Prezentacija dve do tri uže teme na pregledan način; svaki put naglasiti prelaz s jednog na drugi deo.
Primer:
„Toliko o ovom aspektu. Sada prelazimo na sledeći aspekt, naime...“.
  - Završetak, u kojem će ponovo biti pomenuto ono o čemu se govorilo u uvodu i/ili će biti pobrojane najvažnije tačke. Slušaocima dati priliku za razjašnjavanje pitanja. Zahvaliti im se na pažnji.
Primer:
„Govorio/govorila sam vam o XY. Nadam se da ste pre svega razumeli da... Imate li još pitanja? Zahvaljujem vam se na pažnji!“
- Kao podsetnik U dobijaju list papira s pobrojanim najvažnijim savetima (vidi br. 30) ili kopije (eventualno pojednostavljene) materijala M14 iz priručnika „Strategije i tehnike učenja u nastavi dopunskih škola“.

- Ukoliko ima još vremena koje stoji na raspolaganju, U već sada treba da razmisle o predmetu koji bi mogli predstaviti, kao i da skiciraju referat, recimo, u obliku mind-mapa. Zadatak za sledeću sedmicu: pripremiti i uvežbati kratak referat (5–10 min).
- Sledeće sedmice će biti održani referati, a nakon njih sledi diskusija kako o sadržajima, tako i o kvalitetu jezika i ispunjavanju kriterijuma navedenih u spisku saveta.

32

O evaluaciji: „Munja“

Cilj

Đaci se upoznaju s jednim jednostavnim postupkom evaluacije koji je moguće primeniti u različitim prilikama (nakon diskusije, recitacije, referata itd). Da bi mogli da koriste taj postupak, oni prethodno moraju pažljivo saslušati i naučiti da sažmu svoje misli kratko i precizno u maksimalno dve rečenice.

1–9. razr.

5–10 min.

Literatura:
Ernst & Ruthemann 2003,
str. 51 (vidi bibliografiju).

Napomena:

- Ritualom „Munja“ može se završiti lekcija ili nastavna jedinica. Zahvaljujući njegovoj kratkoći, prednost mu je u tome što svi U mogu doći do reči i reflektirati sopsveno učenje. „Munja“, međutim, ne može zameniti opširnije oblike diskusije i evaluacije koji se vode određenim kriterijumima; upor. pogl. 4c u Uvodu.

Tok:

- Svaki/svaka U na kraju jedne lekcije, referata, diskusije itd. u maksimalno dve rečenice sažima ono što mu se posebno dopalo (što smatra posebno dobrim) i ono što misli da bi moglo da se popravi. (U zavisnosti od vrste rada koji treba evaluirati moraju se prilagoditi i kriterijumi.) Povratne informacije treba dati u prvom licu jednine; upor. gore br. 13 „Davanje povratnih informacija (feedback)“.
- N završava sekvencu „Munje“ tako što i sa svoje strane evaluira rad u 1–2 rečenice i ukratko sažima radove učenika.

Napomena:

- Delovi rečenica mogu pomoći U da svoje misli pretoče u reči. Primeri: „Vrhunac ovog... bilo je za mene...“, „Imao/imala sam teškoća sa...“, „Smetalo mi je to što...“.

Varijacija:

- Rečenice-pokloni: Svaki U bira jednog drugog U (recimo, prilikom rođendana) ili jednog partnera za učenje, kojem će „pokloniti“ kompliment u jednoj rečenici. I ova metoda mora biti uvežbana. Nalaženje i prihvatanje pravih komplimenata za mnoge U nije jednostavno.